आध्याआठतरीसवा ॥ ३८ ॥

॥ श्री ॥

॥ श्रीम [illegible] आध्या ॥ ३८ ॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(२)

॥श्रीसगुणासीधुपनमः॥ हातिं घेउनी त्याप्रकार उभा मंगळभगिनीकुमर
तवं मारुतिच्या तुरंगदळभार आति गजरें पातले १ सर्वे सकळदळ श्रीनृप
वर मध्यें शत्रुघ्न स्वंउ विर [illegible] लीमाहां घोर घोडा धरला लवो
नी २ अपार लोटलें तव्हां सैन्य तवं कुरें ढीसी [illegible] म करुणं घोडा बांधला दे
खुण वस्त्रं कुरुवा पैं देखा ३ [illegible] जे वेळी ते जे विर आले ते पु
सति वारु कोणें बांधला ह्मणवी ते कुर बोलती भीउनीयां ४ कर्णा विरी हा
त ठेविले आह्मी नाहीं बांधला अणा वाहाती पैलला हा बाधनु व्यहाती
कलागती प्रारतो करी ५ आतां तेणें बांधला ऐकुण तवं वीर बोलती हांसो
न ह्मणती लेंकुरें नेणोन घोडा बांधला येत्तुकें ६ सोडा रे सोडा आतां ऐक
णे जवळी उरलें आयोध्यापट्टण वाट पाहात असेल रघुनंदन सत्वर जावें वे १

(2A)

गेंसी ७ घोडासोडायाधांवलेविर तवंबोलेज्यानाकीकुमर श्रेष्ठारेतुसीत
धूर घोडासोडुंपातलेति ८ बाउधरुणमीवंयेथं उभाराहीलोंलसीतपं
थ तुमच्याकेष्ठाआहेरघुनाथ त्यासीतातुनसांगारे ९ म्ह्जस्वणतातुसी
बाळ परीतुम्हांसर्वांसिकाळ तुमच्यागाथीवीसकळ वचनेंप्रोटीनआत्री
रखांजाली १० ततस्तपाहातिसकळवीर समपातिलापळहस्तहार लीळाच्याप
घेउनीवरीवर धीटजोवीरबोल ११ सवरीकाच्याधरीतांनीखवीति सकळवि
रआम्हांहांसति वसीवारुसोडुनतजीतजाति पुढेंचलासत्वर १२ घोडासोडें
धांवीलेविर तवंव्यापघेतलेंसत्वर [illegible] तावेत्रातसोडिद्वार सोडिलेकूरतीक्षुसां
चे १३ जैसीवरपत्रेंतुरोनिपडति तैसीमणगाटेंवीरांचीपडति तथंमागुते
विरधांवति घेघेआहेंकुरुणी १४ स्वर्गासहीतभुजादंड जैसाअगस्वारसीतत

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(3)

रूप्रचंड लहुतैसा पाडिउ दंड वीरउमे वीसमीतते थें १७ जालायेकूचीज
पजयकार सेनांतेव्हांलोटलीसमग्र लक्षावेल क्षवीर धांवंते जाले तेव्हांकी
१८ जैसाधपावरूपे जलधर तैसा[illegible]सोडि भैमी ज्याकुमर स्विराच्यातासी
आपार पडिल्यातेव्हां पुरुषार्थे [illegible] उडून पाहाति वीरसकळ बाणावरूपाव्या
दिसेयाप्र यीप्रचंड विरश्रीसद[illegible]क्रोधहीन ठाकेची १८ येकूलवाली
रूसमर्थ यात्वाहुआसे लयभाथें तरी [illegible] टसामर्थ्य कवयासीहीन्घटोपे १९ तं
वेंसोपळापद्वेंदळभार येवढांचौलाटले समग्र परित्याविराचें संधान थोर खी
कीजेसमग्र बाणावरी २० मध्येरथीदुंर्धी जातीति तैसा विरसकळ दिसति मगहा
कहेउन माहारथी चत्रुप्र पुढें लोटला २१ गजकळी बेरं पाडिली सदट रथ
चालावयानाहीं वाट विरपडले माहासुभट नामांकित पुरुषार्थी २२ सकळ

3A

पुरुषार्थ करुन पुढें धांवला शत्रुघ्न बाळ पाहीलें विलोकुन तवं रघुनंद
न रुसला ॥ ७ ॥ तुं कोण रे कोणाचा कुमर येथें दळ पाडिलें आसंख्यातें आम्हांसी
झालासि विन तुतें पाहे पुरुषार्थ पैं माझा ॥ ८ ॥ लहु म्हणे पोसी हदरीत त्वा रया आला
स्त्रधारें करुन परीतोषवक्तक्षेम तोवोन वधील ताउलंमा धारा ॥ ९ ॥ विहुंवाह
वांचेकवें तुन उरग केवी जाय वांचुन ऐसें ऐकतां शत्रुघ्न बाण लावित त्या
पासी ॥ १० ॥ आकर्ण वोटी वोटुन लहु वरी सोडिला बाण छिता पुत्रें न लागतां म्हणा
तातुनी यांरा किजा ॥ ११ ॥ आवीनकसो [illegible] बाण तेही ताल काळराज्ञी लेखवुन
सवें वीरान्त ज्ञारत्र शत्रुघ्न मोकलीत अतिरागे ॥ १२ ॥ तेही लहुनी तो डिसत्वर मगाक्राये
केरी छीतापुत्र बाण जाळ घातलें प्रापार झांकिले अंबर तेकाळीं ॥ १३ ॥ सैन्यां
सहीत वैवैरु नंदन बाणीं जर्जर केला पुर्णी जें जें शास्त्र प्रेरी शत्रुघ्न तें तें लहु

A joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(५)

तोडितपैं ७० मग निर्वाणबाण शत्रुघ्नातें दिधला होता रघुनाथें परमसंकटें
खुनतेथें तुणीरांतुन काढीला ७१ वीजनिघे मेघाबाहेर तैसा तीसे दिव्यशर
तोधनुष्यासी योजुनी सत्वर लहुवरी सोडिला ७२ दखीदेखतां शीताकुमर ल
वोबाण आला उर्धर यास्वंनिवारवासमग्र कुशे कृजाणतसे ७३ कुशाफळाला
गीवनांगेला माझ्यापाठीराखा कुशा ... बाळा कोठें ये वेळा नवांचें मी सर्वथा
७४ परमधीर शीतानंदन वेगें सोडिला दिव्यबाण तेणें शत्रुघ्नांच्या शरनीर्वाण
आर्धखंड लक्षांतराळी ७५ आर्धशर जो कां उरला तो लहुच्या हृदईं भेदला
मुर्छायेऊन पडला बाळ तेस्यंधरणीवरी ७६ मउ मउं चालीलें रुधीर आ
रक्तवदन जालेनेत्र श्वासोश्वास कोंडला समग्र सें शिरुधीर थबथबीत ७७
लहुपासुन जे वांचलेवीर तीहीं सींहनाद केला थोर पडला पडला कि शोर ७

ह्मणोन समग्र धांवले ॥७८॥ उडुन पाहाति तेवेळे येक ह्मणाति मी संपेतलें मगश्र
त्रुघ्न रथावाले उतरुन जवळ पातला ॥७९॥ शत्रुघ्न जवळी बैसोनि बाळ पाहे
वीलोकुनि प्रसवली रत्न धन्य जननी ह्मणोन उचलोनि घेतला ॥८०॥ रामसुंद
र सावळा निधान आजानबाहो त्यास वंदन शत्रुघ्न उदक आणुन मुखी त्यांस
शुद्धयुक्तलें ॥८१॥ आश्चर्य करीति ... ह्मणति उत्ता आवतरला रघुवीर
आतां याची माया अपार ... ॥८२॥ स्नेहप्वाप अत्यंत शत्रु
घ्नं वे हृदइं दाटत नयनी आले ... दृष्टि विलोकितां ॥८३॥ रामचंद्रा
सीदासकउ ह्मणोन रथी घातला त्वरें ... घेउनी यांत्रा मार्गक्रमी शत्रुघ्न चालीला
माघारा ॥८४॥ लागला वाद्यांचा वायेक नाद मनी न समाये आनंद माहा नीधी साधु
नीयां सिद्ध घवघवीत परते तैसा ॥८५॥ येरीक उठले कुरें धांवोनि ज्यानकीसी सां

गति जाउनी मातातुम्हाल हुमारूनि नेला घालुनीरथावरी ॥ २८ ॥ ऐकीलें सर्व
वर्तमान ज्यानक्षिपडलीमुर्छा येउन जैसें लसेनीयाचें गेलेंधन प्राणसर्वयेरू
वटति ॥ २९ ॥ जैसी कांक्षारा चीवाहुटी तैसीनी वेष्टीत क्षितापडिली पुढती आ
क्रंदत उठली वक्षस्थळ बडवित हस्तें ॥ ३० ॥ मी आनाथ आति दुर्बळ परदे
शीये कृबाळ धरूननेलें माझें वेळ कृतानिर्दियें नेलेंगा ॥ ३१ ॥ मज दुर्बळा
चीदोनबाळें त्यांतयेक धरूननेलें पुर्वकर्मफळासी आलें आहात्जालें वोरवें
८० बाळमाझें आसतकोमळ मुखचंद्र आसेनीर्मळ घाईजालें आसेलवीकळ
नयनविशाळ बाळाचे ॥ ३२ ॥ ते शेलागोनियांबाण फुटले आसतील नयन सु
हास्यवदनाक्षिन्नभीन्न जालें आसेल बाळाचें ॥ ३३ ॥ माझी बाळें आसंतदीन
हातिकृंदमळें नसुन त्यांसीवळकैंचें संपुर्ण जुंझावयाकवणासी ॥ ३४ ॥ बाळा

८

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratisthan, Mumbai

5A

वरीशास्त्र उ वलीति तेसेत्रीनव्हेतिनीश्चीति कोणहांच्यीयाहृदयाप्रति दयाउ
फजलीनाही ५७ मासेदी द्रीचें कीत्वीतधन कोणनीरियेनेलेंगऱ्योरून मा
श्री अंधळ्याच्वीकाढीहीरून कोनीकुडेपैंनेली ५८ कोणोपक्षमासाडेदीला को
णंने त्रमासापाडिला माझाकल्यास उपडिला कवणापायीयेउनी ५९ वाक्ति
कतातायेवेळी तोहीगेलापापाळी मजवरीकोपहृजोरीजाली कवणासांगुंजा
उनी ६० आंकुशप्रवनांसीगेलाचरे मा कवणाधावाकरीलआतां माझाळदुगेला
मागुता कवणामजभेटवील ६१ तरकसापरतलावनीदुन मागीहोतिआपञ्जा
कुन जऊजालेत्याळतांच्वरणा तेसांच्वीशिउनयेतसे ६२ कौपीनभोजीझाभत म
स्तकीत्रीशिवावात्तें उउत मातातजपलीत्रासलक्षुधीत सणोनधांवतवेगेंसी ६३ पर्ण
कुटीप्रवेशाला सणोमातेबंधुकोठेंगेला आजीसामाराकांनाहीआला कोठेंगु

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

रामदी०

प्रा०
२८

(6)

सत्कारवेळावया ९१ मग ते त्रिभुवनपतिविशाळी बोले आकं देहावरूं प्राउनि बा
रे आजी परत्वकूयउनि नेळाधरणी बंधु तुझा ९२ तुझा बापाठीरास्वापुणे वु
संकुरीतां स्मरवा सोडिला आसे तस्थामें पावा सडकूरीधांवं तुं आत्ता ९३ कुशे
नेतलेंध तुझ्यबाबा ज्यालविसके [illegible] नमन जयजयवालिकूसद्दुरु
लवोन गर्जना केली तेव्हां ९४ [illegible] ममंत्रयवेळी सर्वांतींविभुतिन्वं
ली उभारादुनबाळबळी [illegible] प्रति बोलत ९५ आंबेइंद्रचंद्रवरुणाकु
बेर अथवा ब्रह्मा विष्णुमहेश्वर पातलेतरी तुझा कुमर बाणांकरुणकोटि
नते ९६ समरंगणी विरंवीर आरोनियां कुंजर मार बंधुसोडविनसत्व
र सीक्षालावीनयेतीया ९७ आजीदाविन बळाचीप्रौढी तरीचजन्मलेंतुसे
पोटीं लवोनबाळीझाविरजगल्नेठी नमोनिमातासत्वर ९८ कुंजरान्वामा ८

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

६४

गिक्राटी तांपुढां जेविं आवेशें धांवे पंच्यानन कीं सर्पशोधाव या सुपर्ण क्रोधें
जैसा धांवत ६९ त्यासी तुरी देखोन दळभार प्रचंड हाक दिधली थोर लवाउ
नेर उभे सखूर स्वार नने तावस्त माझी ७० तव रासीसी साहेन्ची पुढां तुमच्ये
हस्त चरण खंडिन कर्णनासिक छेदीन वीट विनस्रुणां माजी ७१ खळव
कीला सेनां समुद्र आवचे मांचा [illegible] विर तवं घननाद म्हणे सुंदर दीसरा
घवेंद्र दुसरा ७२ बारावरुपाच [illegible] देखोनी चळचळ कांपती वीर ये
कलणाति सकळ संव्हार करील [illegible] ळी साचा ७३ आंकुशा वरि दंड खडे
नी श्रोशिताक्राप्लादि म्रवाली कीं वांपेत प्रजन्न श्रेणी सायकांची ते व्हाळी
७४ सेनापति दळ घेउन मुरडला वेष्टीत बाळा लवबाळा तु तनलग तांस
वा धरु वानेइन पापा धेती ७५ म्हणोनी वाणी चे दाहा बाण आंकुशावरी पे

joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

२

रीछेंदारुण येरें पेकुत्रापसोडुन दछ्यीवरीखंडुनिपाडिले ७६ जैसेंमुखर्वांत्वेंबो
ळकांआपार येकचाशाहेंउछेदीसत्वर वींसपद्रांतां ज्याप्रहविवेंनिर पापेंसवे
संव्हारति ७७ तैसे कुशंछेडुन आपली वसोडिलेनवबाणा त्यान्हीवारु आपली
स्यंदन सेनांपतिच्याछेदीला ७८ आ… तिनबाणसोडिले त्यापहांतिच्वें
छेदुनपाडिलें कवचजांगीचें… रथकेलें तेव्हां ७९ पुढें चरणाच्या
ळीधांवत कुशावरीआला आवेश… जैसें शुकरडनात्त म्हगेंद्रावरीचौता
ळे ८० तवं कुशासोडुनिदोनबाण शंकरीहात्तराविलेतोडुन सर्वेच्च…शारसो
डुन सीरतयाचें उडविलें ८१ सेनांपतितेवेळीपडिला येकचीहाहाकार जा
ला तवं तयाच्या बंधुसरसावला नागेंद्रनामतयाचें ८२ विद्युल्लताप्रमाण
विसबाण नागेंद्रेंसोडिले त्याचापासुन त्याशस्त्रें प्रकाशाळीगहन मगाडी

तानंदनकायकरी ३ यकेग्रारेंतात्काळें वीसर्जावापीष्टकेले जैसेंयेकयाना
मेंसकळें भाहुंयात्तकें भस्महोति ४ मगसाउनिअर्धचंद्रग्रार उउविलेंना
गेंद्राम्वेंसीर सोडितबाणांचातुर संगारकोन्हीनयेची ५ समस्तासमागें
रकुन पुढेंधांवंलावैकेइनंदन चपळेंहूनिसतें तबाण वरुषताजालातें
काळीं ६ तवंतोराघवविरचतुर पीरवतकरीग्रार सर्वेंचीबाणआपा
र वरुषेमेघासारीखे ७ उरलेनरविषभवंदक त्यांचीसरिरें पडिलींसकळ
जैसेंआपारुजळदजाळ प्रसन्नजालाभांरि ८ मगआठउनिबाळीका
वेंचरना कादिलाशुरदत्तबावा सोडिलाजैसा पंचानन यावरयांवरीचपे
९ कन्नयउठेंल्मत्रीसवरी तैसेंबाणचुधाचेहृदयावरी बाणाकडतरले ते
आवसरी पउलाधरत्रीत्राउघ १० मागंभोंवतेंपाहे पांकुशेंद्र तवंयेकदीस

A joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मारनयेविर जैसा दीनकराप्रति अंधःकार पुरव परत्तोननदासवावि ग्राउ
ग्रापदेंरळभार आणीदेग्रादेग्रीवेनरपवर तितुकेसंव्हातीळसमग्र जैसें ग्रु
काआगीसंगें ९२ आंकुग्राच्यापासी घालीतियसानिं जैसायाज्ञीकआळदी
आगती कीमेघामाजीसौदामिनी [illegible] तैसीराहीली ९३ जैसी उदुसग्रामीची
पत्तिमंदीरें तवींरथदिसतिपरीव [illegible] धाकारयांकुग्रांद्रें तितुकेंहीबाधीलें
तेकाळीं ९४ व्हाव या वस्त सामा [illegible] साधकग्राधीतत्व समग्र तवींग्राधीत
कुग्रांद्र बंधुरल आपुलें ९५ तयंग्रा [illegible] ग्रांच्यामुख्यरथ सावरीलदुहेताउ
र्धगित तोंआंकुग्रांउन्पलाणि खरीत हृदयेकमळीधरीयेला ९६ देहेव्यास्ती
ग्रातधुनिवीबोध संतअंतरीं बोधधरीतिनीःग्रोष तैसात्आंकुग्राहोऊनसदू
रवदूंवस बंधुहृदइंकवळीला ९७ तवंल दुवेंउचलिलेनयन विलोकानि १

8A

बंधुत्वें वदन तात्काळ उठीला गर्जोनि सबोत्रा उपक्षोन श्रोतें गेला ९ मग
सांकुशाचवनबोलत बारे अमल्लासी बदूंत येर सर्वकुष्ठसमस्त हारके
तु जदेखतां ११ सबोत्रा पकुर्वासी घेउनिजाय त्याचा आश्रमांकुरंगमन
तवं कुशा बोलिला वचन कुशावीर शत्रु नजाउं नये १० आतां सुध्यासी
येति बदुंत तेसमरीं जीतोविस[illegible] बार घेउनि त्वरीत जाउं जननी
च्या दर्शनां १ बहुलव घाल[illegible] पावें आयोध्येचे राज्य धरूनी आ
णावार श्रुत वाल्मिकऋषिवरांत[illegible] आसो रक्षी बंधल श्राम कुर्वा
हातीं धरुनी धनुष्यबाण आयोध्यापंथलसी तपुर्वा दोघे जवाउ मे आस
ति ७ घाल्याळें उरलीं विंचीत तें आयोध्येसी गेली त्वरीत राघवासी सकळ
मात श्रुत केली तेधवां ४ दळभारासहीत पुर्वा रथी आरीळे विर शत्रु

A joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

घ्न विप्रबाळ दोघे जण द्वादश वर्षी आसाति ५ यज्ञमंडपी रघुनंदन बं
धु यास म्हणे ऐकोन टाको निहाती वें आवदान जुगी वरी उडालं उडा ६
नेत्रीं टळटळा वाहे नीर गजबजीले [illegible] थ सौमित्र विजिपवा हनुमंत मित्र
कुमर हा उबगलीले तक्षाळी ७ [illegible] तंसी जाले विघ्न पडिला महीव
रीवाह युद्ध ऐसं सौमित्रा प्रति [illegible] वन [illegible] न वाक्ये बोलीला तेधवां ८ ह्मणे ह्मा
उद्र ऐसा वीर सावा [illegible] तवं सर्वे घेउनी आपासे
नां धांवे धाव त्यां सत्वर ९ श्रीराम-वर [illegible] अनुज नमुन वायुवेगीं नी घातला त
सुमती सर्वे त्या चतुरंग सैन्य अपार तेहींनी घाले १० सौदामवें रूंद थोर
मार्गि चालीला सैन्य सागर वायुवेगें उनिमीळावर रणमंडळी पातला ११
तवं सेनापति काळजीत सुमित्रा पासी पातला त्वरीत तवं दोघे देखीले प्र

कस्मात शशिआदित्य त्यापरी १२ श्यामसुंदर दोघे जण बागवरुबाम्मी
अप्रतिताला हातिं घेऊन धनुष्यबाण धीट दोघे विलोकिति १३ पाहाव्याबं
धुन्वें मानस बोलतात ताला धीर आंकुश लवसेनांपातली अदुवस प्र
तापविशेष दिसतसे १४ सेनापति क्रोधायमानं चपळ येतसे त्यासंद
न आतां युध्य करील दारुण आह्मांसी तुह्मां मारोपे १५ मग बोलिला उदु
वीर तुं पाठीराखा आलासि सत्वर आतां मजवळ आपार ये शुनीयांच
ढलं १६ जैसी मासा होतां सरस्वती सकळ कुठीनार्थक मजाति तैसी आळनी
विरकरीन सीसि तुझ्या वळें बंधुराया १७ तुजसी युध्या हेल समोर कोण
आहे ऐसा वीर जरी स्वयें आला रामचंद्र तरी त्यासी नारो कुंआह्मी १८ तों
वरी वगर्जे निळा आणि व जों आला नाही कलशोद्भव तुं पंच्यानन हे सर्व

जंबुकु आहे तनी श्रवये १९ जरी तम जीकी सुर्यासी कीं भुतें गीळीती त्याळासी त
रीसन रंगगंवी सुधासी तुजसी देविं पुरतिलर वांगवी २० जरी आकाशा खुडे
रगत ळी वारा कांति ढेल जळीं तैसी च तुजर वंदळी नीडोंस कुजी बंधुगाया
२१ परी येकुसंत्र येंगोविलें जेमायें धनुष्य मंगळें असंभाव्य पुष्पजालें उ
पवनां जवळ प्रथमची २२ आंबु रामरायाऐसीयास मयासी कोणा न्याय देइल
आह्मांसी तरी आत्तां प्रार्थी दिन कुराणी धनुष्य प्राप्ती कारणें २३ मग ते राघवी
सेवेत त्या येकुनी ष्टमांडिलें स्तवन उर्ध्व वदन करून सूर्य मंडळासीति
२४ जे येत मनात्रानांस हस्त किंवों आंबरातुं सूर्यमणी नारायणां जीवमीळी
दवंदळे दनां हृदये भुवनां प्रकाशा ताकां २५ येक चक्र कनक धरा रथ सप्तमुखी
आश्ववेग बहुत नीमीष्यार्ध जाप्पार पदपंथ कुर्मु नव्हासी मनोवेगें २६ आदि १

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project of the

10A

पुरुषतुं निर्विकार ब्रह्मां विष्णुं महेश्वर हें स्वरूपें तुंझींच सप्चार सर्वप्रकाश
क आदित्या ॥२३॥ सकळरोगदुःखक्षयेकारकानानां त्रीभुवननेत्रा प्रकाशागहनां
वीश्वदिपविश्वपाळणां कप्लासमयाकाळरूपा ॥२४॥ परीसोन बाळकाचीस्तु
ति हेपाउजळी सुर्याप्रति कोदंड भुभंडळीं शीति ऊर्ध्वपंथें राकीतलें ॥२५॥ सूर्या
स साष्टांग नमुन तात्काळ घेऊन धनुष्यबाणा हवाती वालिक कुरुधन्य जे
वांसूर्य अपराधन सांगीतलें ॥२६॥ आरक्तासदुरदृष्टाआखंड क्षणांतजीवेंवि
हांउ ळद्रुमळं आजी कोदंड पुरउनसंग्रामी ॥२७॥ सूर्यदत्तधनुष्य घेउनी
सत्वर सरसावला रुद्रुवीर तवसौमित्राचें दळभार आतुरंगलोटलें ॥२८॥ अ
कुदाचांचें संधान चायांनजायेरा कीत्यां बाणा पहांतिं आश्वरथ चारवा
तोडुन पाडिलीये कूसरें ॥२९॥ कोठेंही धनुष्याचीवोढी काढीत तें भुजातोडि

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yeshwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(1)

तिआवृस्मात मनगटें आसी लतासहीत तोडोनि पाडिती ती तीस्वरी ७० सौरा
ल्यालाखेळ मासंदुति जुल्ही गकुनीलिंड मयता बंधुनी आश्रुहं नदी भरली
वनि जातीवाहो नीवृत्तीवर ७१ [illegible] सांडले आपार क्राळ जीतासि ह्मणो
सौमित्र हदा घेआसतां येवृत्र व[illegible]नारायणी ति ७२ तरी वदुं तनुटक घेउ
नी जेव्हासी तुं चंदू रेवुनी धाकु[illegible]कर नि सत्यतापा मनमवन्वका ७३
म्यादानभाग कुटकुवळें दोहीं[illegible] वावीस वेट घातले मभों वंतसैन्य
की ७४ सौमित्रें वेटी झालडु विर की[illegible]क्रांकिला येम्वान्तर आल्यानीको
डिला माहांयाध्र कीरवगन्व रसर्वा ७५ परितोळहुप्रति सौमि त्रकुमर त्या
पासी लडुनी सोडि त्रार ग्रीर लांपी रतांच्व क्रम्कार सोसित पुरवाणांच्या ७६ ध
न्यवाळि कप्ववेदित्य मंत्र घेकुमाबाणां येकोरी त्रार होउन शारपाडि समग्र ४

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai; joint project of the

॥७

नवलवाटेसौमित्रा ७१ तवं रामां वामित्रवशीष्ट रुधीरनामां धांवला
पष्ट तो महांबळी उठाउठ उडालें गेला गगनांसी ७२ आकस्मात खाले
उतरून लहुचें चाप घेतलें हीरून अंतरी गेला उडोन फळ घेउन पक्षी
जैसा ७३ हातिचें हीरोन नेलें चाप लहु पाहे तटस्तरूप तव्हा रागावळी
धांवं तांसर्प उंके जैसा प्रवरा ७४ आक्रमुत्राकें धरून नेतां वनव्यांत
सांपडला आवचीतां वृषीसम [illegible] तां जोसांतीआंगी अउवुळी ७५
नीधानसाधावयागेला तवं चीवरी [illegible] उनपडली गळां तैसें लहुस जाहलें ते
वेळा धनुष्य नेतां राक्षस ७६ आलो ऊतासुत परम चतुर जैसा निराळी
उउरवगेष्वर तैसा उडोनी यांसत्वर रुधीराक्षसस वेगधरीला ७७ हातिचें
धनुष्य हीरोनि घेतलें असुर झोंटी धरीला ते वेळे गरगरा भोंवंडुन ताला

The Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project

ळें पृथ्वीवरी आपटीला ७८ मस्तिकापटान्वीचाकलें तेथें भासुरखुर्णजाले
राक्षसानें प्राणासी सोडिलें सकळांदेखतां तेकाळीं ७९ मारुतें कटकांत उत्तर
न पुष्पकरिली तानंदन चोवीस वरें [illegible] राक्षन सेनांटाकीली क्षणमात्रें ८०
माहांजुंझार येऊनि हातिं येबाण [illegible]काती लहुन्वे वरकाधरूनी हाकेप्रावार
सीआमुखे ८१ येकपटतिरकासां [illegible] येकुदांतिं कुवांधरूनी मगसीहनादें
कुमया तेक्षणीं गर्जेनि पुढें धांवि[illegible] जैसा पंचविजाउतितीक्ष्ण तैसे
सौमित्राचे पंचबाण लहुवरी सोडिपुढें माहांक्रोधें करूनीयां ८३ रघुविरा
चा लहुविर तात्काळ सोडिले दिव्यशर पंचबाण केले चुर पीठवत तेकाळीं ८४
लहु सौमित्राप्रति बोलत तुवां पुर्वि मारिली ताडका जीत ते तुझी विद्या समस्त आ
जी दाविं मज लवथी ८५ चतुर्दशावरखेंनिशाहार काननीं श्रमलासथोर आजी ११

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai: Joint project of the

(12A)

समरंगणीं सव्वार मावळ्याज्ञानि द्राक्षरींकांतु ४६ सौमित्र सत्पोतु क्रोधांच्या क्रो
धा तवं तक्षु बोले हांसोन सुजनु सावया कार्येकरया आले बाणासां भाळी
४७ तक्षु निधडा प्रचंड वीर सोडिला येकु सबळ धार रथासमवेत सौमित्र आ
कसमात उडविला ४८ गरगरा गगनीं गेले रथ भुमीवर पडला आकसा
त मग तुसरे रथीं सुमित्रासुत [illegible] चालवता हें ४९ जैसा क्रांवरु मेघन
जैसे बाणासोडि लक्षुमण लक्षुत [illegible] पुत्र ग्रारसोडि तसा लक्ष ५० उग्नि
ज्ञापतीचे बाण तोडत सारखीत [illegible] मामं तत्पत्तन लक्षुमण ग्रारसोडुन दे
तसे ५१ सावळा पासुन येकुदां नीघा असंख्यारथान क्रोरीगदा विमानीस कळ
सुरवृंदा आश्चर्य तेव्हां वाटलें ५२ लक्षुजपे गुरुमंत्र स्वर्ग सोडिली आपार
गदा ते उन्मिसमग्र स्वर्ग सर्वें चीमुसहाति ५३ तवं सौमित्रें सोडिले पर्वत स

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(13)

येंबील लहुपत्रप्रेरीत प्रोक्षिलें अप्वळ समस्त कज्रजातस्वस्त्रानां ६४ मंग
ळप्याग्नाचा लहु वीर सूर्यचंद्रामंडणांचा कुमर शारनुविंद्धादशादिनक
र स्थापुनी यां सोडिला ६५ देवतां द्वादश आदित्यमेळ प्रकाशें लोपला
आदित्यगोळ ऐसें देवतां सोडवीं पाक सहा शस्त्र सोडित ६६ सूर्यी आवी
गाहो शस्त्र दोन्ही जालीं येकत्र स जालीं क्षणमात्र येक स्थानला
गतां ६७ कामशस्त्र प्रेरी अहिलाग प्रेरी कामांतक कामशास्त्र गीळीलें
देव नामें पातक ज्यापरी ६८ सोमित्रें सोडिलें तारकासुर लहु प्रेरी वाडमुख
शस्त्र वीध्वशास्त्र सोडी सौमित्र हेरंबास्त्र शास्त्र लहु टाकीत ६९ सौमित्र प्रेरी
सरितापति लहु प्रेरी आगस्ति सावरी उम्मिळा प्राणपति पावकशस्त्र प्रेरी
त ७० लहु नेंमें पर्जास्त्र प्रेरून वीझवीला प्रचंड अग्न जैसें प्रगटतां जा

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project

मज्ञान जायेवीत ळोनब्रह्ममोहो ७१ वातशास्त्रप्रेरी उन्मीळरनाथ लदु
आडधाळीपर्वत आसोसारीकोटीगवीत रामसेनांपडियेली ७२ आश्वी
र्पकुरील सुमण सखो यान्यायपारन वळेपुयो हातासीनयेश्रमकूर्ण आत्तां
यज्ञकार्येसा ७३ हा आदेकूणां यांवाचा देखळेनां वर्त्तमान मजवाटे शिव
विश्वु आयण जाळवेशप्रगटले ७४ आ यांचीनिजशात्ति त्रीभुवनांसी
नसोपति आसो बाळस्तलसौमि प्रति कांरे आन्वीनिवांत ७५ तुम्हसरखे
आसतिळवाणा तरीत्राय आयो ळोन तुम्हावेवारी रघुनंदन घेउ
नयेइं सत्वर ७६ सौमित्रनंदप्रति आमर वीलोकी ऋदुन्वामुखचंद्र माळु
तिक्रो धावत आपार सोडिले शार सौमित्रें ७७ नागेंद्र आवतार लक्ष्मण
हें मैमीस्यासुतें जाटोन प्रेषितनाद शास्त्रबाणा नवळपरमवर्त्तळें ७८

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yeshwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(१५)

आसंभाव्यनादमंजुळ ध्वनीनें भरला ब्रह्मांडगोळ पनुप्यटाकुनकळी
पाळ नादब्रह्मांडिंमीसकळला ७९ जेकूनकुबिजभसीति त्याचेआंगीसं
चरमत्ती उन्मिळापवित्रीमाधि तैसीकळा लीतिधवां ८० नादशास्त्रबाण
हृदइंभरला जैसाविवारदंडा [illegible] त्यावरीनादेंरंगव्यापला जुतळीप
उलामुर्छित ८१ इकुउसनेंवे [illegible] विसआवर्ते आंकुशाभावनेधातलआ
कस्मातआद्भुत तेसंव्हारूनसमस्त [illegible] जीसमारीला ८२ वीभांडुनिदोन्ही
दळें दोघेबंधुयेकवटले रणाभ्यापार तेथें पडलें कुंजरमोकळेधांवंति
८३ नाहींरथीस्वामीसारथी रथतुरंगरीतेवोटीति सेनावेगन्वोताळति
सवक्षअपसव्यरवांगती ८४ आसोळ्यायोध्येसिको दंडपाळी सांगेभरथा
चेगुजवूंनी ह्मणेआणीकसेनांघेउनी साहजायसोमित्रासी ८५ दारवा १२

158

योधा तोलक्षुमणा त्या प्रतिसांगइतुळें वचन तेंबाळकें देदेघेंजणा जीतची
धरूनि आणीजे ८ ते जीवें न मारावे सर्वथा आम्हां तकुरीं त्यांची माता
तरी बापा आंजी नरूपतां मोहनास्त्र घालुन धरावे ७ त्यांची मातापीता
कोण आपणी धनुर्विद्यागुरू सांगुणो योधांसाठी खेदाचे दीसती आणा धरून
आणां त्वरीत गति ८ सौमित्र आव [illegible] या घरबाळकांच्या प्राणा आन्या
येकुलासरी पुर्णे कृपा करीं बाळकांवरी ९ ज्याचें हृदय परम कोमळ तो दृष्टी
देखतां चीबाळ स्नेहें खवळला [illegible] आन्नी आगं घृत जैसें १० बाळकांविण
शू यमंदीर आयुष्य पहिलें की सान्वार [illegible] असीता त्रितासुंदर वीवेकन करी
तां लागीली ११ ऐसें बोलतां रघुनाथ कंठ दाटला सद्गदीत नयनीं सुटलें आ
श्रुपात श्रीया हृदयांत आठवली १२ ऐसें गर्जती वीर तें बोलत तवं बापाळ आ

लेधांवंत लवे सौमित्र आणीकपकजीत सेनेंसहीत आटीले ॥ ऐ ब्रम्हांनं
दलवो श्रीधर पुढें वीरश्री मातेल आपार तेंश्रवणाकरोत चतुर वीसल्न
आणी प्रेमळ ॥ ७४ ॥ स्वस्ति श्रीरामवीज [illegible] ग्रंथ सं दर ॥ संमत आ [illegible] नाटकाधा
स ॥ सदापरी मातपंढि तच्वतु [illegible] आख्या यागोड हा ॥ १२ धा आख्या ॥
॥ कदा संपुर्ण रस्तु ॥ ७४ ॥ ॥ [illegible] ॥ ॥ ७४ ॥ ॥ ७४ ॥ ॥ ७४ ॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com